



Halgrim Breie
Unsetveien 578
2484 Rendalen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Aase Johansen, +4761266223

Nekmyrene NR - bruk av snøskuter - tilsyn med husvære

Vi viser til din søknad mottatt 17.09.2021 angående tillatelse for bruk av snøskuter gjennom Nekmyrene naturreservat i Rendalen i sesongene 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024. Søknaden gjelder kjøring i ervervssammenheng i forbindelse med utleie og tilsyn med 2 husværer på Spekedalssetra, en bu ved Søndre Spekesjøen og en bu ved Nordre Spekesjøen, samt til eget fritidsbruk vinterstid. Det er sommerbilvei inn til Spekedalssetra, mens buene ved Nordre og Søndre Spekesjøen er uten sommerbilvei. Byggene benyttes hele året til utleie og jakt og fiske. Søker opplyser om at transporten vil bli utført av Halgrim Breie/Hilde Nystuen, hvor det normalt er tilstrekkelig med en skuter, med unntak av tilfeller hvor det er hensiktsmessig med to skutere grunnet hensyn, sikkerhet, mengde utstyr, førerforhold og lignende. Det søkes om 20 turer per sesong. Tidligere har søker søkt og fått dispensasjon til 10 turer (tur/retur) per vintersesong.

Statsforvalteren vurderer kun den delen av traséen som berører Nekmyrene naturreservat, som tilsvarer delen av Spekesdalsvegen som ligger innenfor naturreservatets grenser.

Tillatelse til å kjøre skal utstedes til en annen ansatt hos Statsforvalteren i Innlandet. Vi har derfor flyttet saken over til en annen avdeling som innehar fagkompetanse på området, og det er verken kollegial eller privat kontakt mellom saksbehandler og søker. Det foreligger dermed ikke særegne forhold, som er egnet til å svekke tilliten til saksbehandlers upartiskhet, jf. forvaltningsloven § 6.

Lovgrunnlag

Nekmyrene naturreservat ble opprettet 18. desember 1981. Formålet med vernet er å bevare et viktig våtmarksområde i sin naturgitte tilstand og å verne om vegetasjonen, det rike og interessante fuglelivet og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Jf. fredningsforskriften for Nekmyrene naturreservat punkt IV.1 er vegetasjon i vann og på land fredet mot skade og ødeleggelse, punkt IV.2 sier at pattedyr og fugler, herunder deres hi, reir, egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser og jf. punkt IV.4 er motorisert ferdsel forbudt.



Med unntak av motorferdsel langs sommerbilvei, er motorferdsel i Nekmyrene naturreservat forbudt, jf. Verneforskriften for Nekmyrene naturreservat. Verneforskriften har ingen spesifikk hjemmel for transport av bagasje m.m. eller for tilsyn av hytter/seter utenfor reservatets grenser, og søknaden må vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven (nml). Etter nml. § 48 første ledd kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon kan gis. I tillegg må søknaden vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml., §§ 8-12.

Statsforvalterens vurdering

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Stillhet og fravær fra motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel i naturreservater som Nekmyrene naturreservat til det strengt nødvendige. Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark. Muligheten til å gi dispensasjon etter nml. § 48 er ment som en sikkerhetsventil for uforutsette tilfeller eller særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Nekmyrene naturreservat er et nokså flatt, myrdominert fjellområde, som utgjør en viktig hekkelokalitet for fugler knyttet til våtmarksområder. Flere norske ansvarsarter er også observert i reservatet, slik som jordugle (LC) og liryte (NT). Av pattedyr er den sårbare arten oter (VU) observert innenfor reservatet. I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Statsforvalteren mener å ha tilstrekkelig kunnskap om det aktuelle området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Vi viser i denne sammenheng til naturfaglige registreringer som ble foretatt i forbindelse med verneplanprosessen for området. Naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) tillegges liten vekt i denne saken da Statsforvalteren mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den omsøkte kjøringen vil ha for naturmangfoldet i området.

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml § 10. Det er derfor viktig å vurdere denne saken sammen med andre dispensasjoner som er innvilget i Nekmyrene naturreservat, samt å vurdere belastninger i reservatet som en helhet og over hele livsløp.

Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen, da den omsøkte kjøringen ikke vil utløse kostnadskrevende tiltak for å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet i området. For å unngå eller begrense eventuelle skader på naturmangfoldet, forutsetter Statsforvalteren at sommerbilvei-traséen gjennom Nekmyrene naturreservat benyttes under kjøringen, jf. nml § 12.

Under sammenslåingen av fylkene Oppland og Hedmark ble Fylkesmannen i Hedmark og Fylkesmannen i Oppland den 1. januar 2019 til Statsforvalteren i Innlandet. I den sammenheng har praksisen mellom de to fylkene blitt harmonisert, blant annet innen området motorferdsel i verneområder - antall tillatte turer. Praksisen har tidligere vært noe ulik mellom fylkene. Etter oktober 2019 har det ikke blitt innvilget mer enn 4 turer (tur/retur) per år for søknader gjeldende motorferdsel gjennom Nekmyrene naturreservat.



Dersom ikke søker kan dokumentere et særlig behov, vil i utgangspunktet Statsforvalteren i Innlandet vurdere motorferdselsbehovet i verneområder slik:

- Ved adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 4 turer pr. husvære med snøskuter vinterstid (tur/retur).
- Uten adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 6 turer pr. husvære vinterstid med snøskuter (tur/retur).

Statsforvalteren viser til at persontransport i særlige tilfeller kan aksepteres for grunn til kjøring dersom det dokumenteres handikap og varig bevegelseshemmelse for å kjøre til egen hytte på skuter om vinteren.

Graden av utleievirksomheten som drives på setra er vurdert, men er vurdert til å ikke kunne være et tungtveiende argument for å få innvilget flere turer. Vi påpeker at utleievirksomhet generelt ikke bør gi grunnlag for økt omfang av motorferdsel i et verneområde. Dette vil kunne gi uønsket presedens og økt press på verneområdet, og er ikke ønskelig, jf. Miljødirektoratets uttalelser i vedtak gjort i deres sak 2020/3856 den 24.06.2020.

Det er åpen sommervei gjennom Nekmyrene naturreservat og helt inn til Spekedalssetra, mens strekningen mellom Spekedalssetra og buone ved Nordre og Søndre Spekesjøen ikke har sommerbilvei. Statsforvalteren skal i denne saken kun vurdere dispensasjon for motorferdsel for traséen gjennom Nekmyrene naturreservat. Statsforvalteren mener omsøkt tiltak på 20 turer (tur/retur) per vintersesong vil overskride hva området tåler av belastning med tanke på forstyrrelser gjennom økt aktivitet, og at det medfører uheldig presedens for lignende tiltak i tilsvarende områder. I søknaden er det heller ikke kommet frem nye sider som begrunner behovet for å få dispensasjon for flere turer enn hva som er innvilget tidligere sesonger. For tillatelse av motorferdsel i verneområder bør det være et reelt behov som ikke kan dekkes på annen måte, og alltid med hensyn til naturverdiene i det aktuelle området.

Vi mener at nml. § 10 er tilstrekkelig vurdert, og at med de vilkår som settes vil ikke tillatt kjøring stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

På grunnlag av dette vurderer vi at **6 turer per vintersesong** kan tillates, og dispensasjon fra verneforskriften for Nekmyrene naturreservat, punkt IV.4, gis for bruk av snøskuter i vintersesongene 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024 i forbindelse med tilsyn av bygg på Spekedalssetra og ved Nordre og Søndre Spekesjøen. Kjøringen skal være avsluttet innen 10. april, eller 2. påskedag dersom 2. påskedag er senere enn 10. april. Fastsatt dato er bestemt med hensyn til trekkfugler som kan være tilbake fra trekk allerede tidlig i april. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for Halgrim Breie og Hilde Nystuen for transport i forbindelse med tilsyn av bygg på Spekedalssetra og buer ved Nordre og Søndre Spekesjøen i sesongen 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024.
- Dispensasjonen gjelder for **inntil 6 turer (tur/retur) per vintersesong**.
- Hvert år skal kjøringen være **avsluttet innen 10. april, eller 2. påskedag dersom denne dagen faller senere enn 10. april**.
- Kjøring med skuter skal følge sommerbilvei gjennom Nekmyrene naturreservat.
- Kjøring skal kun utføres på frossen og godt snødekket mark.



- Kjøringen i naturreservatet skal begrenses til et nødvendig minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Det skal føres kjørejournal som viser datoer og strekninger for kjøringen. Denne skal fylles ut før kjøringen finner sted. Kjørejournaler skal sendes til Statsforvalteren innen 31. mai etter hver vintersesong.
- Dispensasjon og kjørejournal skal alltid medbringes ved transport.

Vi minner om at dispensasjonen ikke gjelder for ren persontransport, men at personer kan sitte på dersom det er plass. Dette tillates kun dersom det ikke utløser et behov for flere turer. Videre minner vi om at det må innhentes tillatelse til kjøringen fra berørte grunneiere.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven § 28. Klagefristen er **3 uker** fra dette brevet er mottatt. Eventuell klage på vedtaket skal stilles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)
avdelingsdirektør

Aase Johansen
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Kjørejournaler - Nekmyrene NR - bruk av snøskuter - tilsyn med husvære

Kopi til:

Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2485	RENDALEN
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM